

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 713-01/10-01/01

Urbroj: 5030104-10-2

Zagreb, 20. svibnja 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom za 2009. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/10-09/10, urbroja: 65-10-03, od 31. ožujka 2010. godine

Na temelju članka 110. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom za 2009. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske, u odnosu na Izvješće o radu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom za 2009. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, aktom od 31. ožujka 2010. godine, ukazuje na sljedeće:

U točki 3.1. Opći pregled slučajeva po kojima je Ured postupao u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2009. godine (str. 14) i točki 4.9. Informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti (str. 133), navedeno je da centri za socijalnu skrb ne upućuju na kvalitetan način osobe s invaliditetom u njihova prava ili te osobe uopće ne prime potrebnu informaciju. S tim u vezi Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je novi model organizacije rada centara za socijalnu skrb po principu "ured sve na jednom mjestu", izrađen u okviru Projekta razvoja sustava socijalne skrbi u razdoblju od 2008. - 2009. godine, u sklopu širih reformskih procesa usmjerenih na modernizaciju i razvoj sustava socijalne skrbi. Nova organizacija rada centara za socijalnu skrb predviđa reorganizaciju poslova na taj način da se: uvede prednji (prijemni) ured, kako bi se osigurao kvalitetan prvi kontakt s korisnikom i poboljšalo davanje informacija te izvršila inicijalna procjena potreba korisnika, primio zahtjev te popunio potreban obrazac i stručno-savjetodavno pomoglo osobi koja se javi u centar; novčane i druge pomoći izdvoje od usluga socijalne skrbi; pružanje socijalnih usluga organizira kroz dvije stručne cjeline: posebno za djecu, mladež i obitelj, a posebno za odrasle osobe.

Novi način rada u centrima za socijalnu skrb i podružnicama razumijeva timski pristup stručnom radu, u kojem je naglašena uloga socijalnog radnika koji je u pravilu voditelj, odnosno koordinator individualnog plana skrbi za korisnika (samca ili obitelj), izrađenog na temelju cjelovite timske procjene potreba korisnika. Socijalni radnik (voditelj, odnosno koordinator individualnog plana skrbi) uključuje u tim koji se formira oko korisnika, druge potrebne stručnjake centra (psihologa, defektologa, pravnika), te druge zainteresirane osobe (npr. druge članove obitelji, stručnjake iz drugih relevantnih sustava), ovisno o složenosti potreba korisnika. Sustavno praćenje provedbe individualnog plana i njegova evaluacija provodi se timski, a socijalni radnik/voditelj plana skrbi i u ovoj aktivnosti ima ulogu koordinatora. Voditelj plana skrbi sudjeluje u izradi plana skrbi, koordinira stručne postupke, procjenjuje rezultate skrbi i njezin utjecaj na socijalni status korisnika zajedno s drugim stručnjacima uključenima u plan skrbi i samim korisnikom. Stoga, potrebno je istaknuti da će nova organizacija rada u centrima za socijalnu skrb omogućiti kvalitetno i brzo informiranje korisnika, a provedbom timskog rada i umrežavanja na lokalnoj zajednici, doprinijeti kvalitetnijoj skrbi za osobe s invaliditetom.

U točki 4.1. Socijalna zaštita (str. 20 i 21), ističe se problem nedostupnosti usluga zbog prometne nepovezanosti i nerazvijene infrastrukture u slučaju kada korisniku nije dovoljna novčana naknada, već je potrebno razvijati mrežu usluga u zajednici koja bi omogućavala pružanje usluga pomoći navedenim osobama u vlastitoj kući. U tom smislu Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi priprema izradu nacrtu prijedloga novog zakona o socijalnoj skrbi, u kojem će načelo dostupnosti biti jedno od načela u vezi s ostvarivanjem prava na usluge i novčane i druge pomoći iz sustava socijalne skrbi, te slobodnog izbora načina zadovoljavanja svojih potreba u sustavu socijalne skrbi svima koji imaju pravo na njih, pod uvjetima koje propisuje zakon.

U točki 4.1.1. Status roditelja njegovatelja, a u vezi s primjedbom u vezi sa statusom roditelja njegovatelja, te priznavanjem prava roditelju djeteta kojem je priznato pravo na skrb izvan vlastite obitelji u okviru smještaja, Vlada Republike Hrvatske ističe sljedeće:

Pri propisivanju ovakve odredbe polazilo se od činjenice da, ukoliko je dijete uključeno u programe boravka, roditelj ima mogućnost ostvarivati pravo na rad s polovicom punog radnog vremena. Prema saznanjima Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, prigovori se najčešće odnose na slučajeve djece koja su uključena u programe obveznog osnovnog školovanja, međutim kako u školi postoje primjerice arhitektonske barijere, a dijete nema pratitelja (osobnog asistenta), roditelj je doveden u situaciju da praktički i on provodi vrijeme s djetetom u školi kako bi prenosio dijete, njegovao ga te mu pomagao u praćenju nastavnih sadržaja (npr. vodio bilješke o prezentiranom nastavnom sadržaju) za vrijeme boravka u školi. Uvažavajući objektivne okolnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je predvidjelo pri izradi novog zakona o socijalnoj skrbi (koja je u tijeku), izmijeniti ovu odredbu na taj način da će se prilikom ostvarivanja prava na status roditelja njegovatelja u slučajevima kada je dijete uključeno u programe boravka zbog školovanja, ocjenjivati činjenica da li dijete može biti na boravku dulje od četiri sata kontinuirano bez pomoći roditelja (ako mu ta pomoć nije osigurana na drugačiji način). Također će se razmotriti mogućnost da status roditelja njegovatelja (obiteljski pomoćnik) može ostvariti i drugi srodnik s kojim invalidna osoba živi.

U odnosu na primjedbu navedenu u točki 4.1.2. Doplatak za pomoć i njegu, da je za ostvarivanje doplatka za pomoć i njegu propisan "strogi materijalni cenzus", Vlada Republike Hrvatske ukazuje na činjenicu da je člankom 44. Zakona o socijalnoj skrbi za osobe s težim invaliditetom, predviđena mogućnost ostvarivanja ovog prava bez obzira na prihode, i to kada se radi o teže tjelesno ili mentalno oštećenoj osobi, teže psihički bolesnoj osobi, osobi s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, odnosno slijepoj, gluhoj ili gluhoslijepoj osobi koja nije osposobljena za samostalni život i rad.

U točki 4.1.5. Osobna invalidnina, a vezano uz neujednačenost rada tijela vještačenja i primjenu Pravilnika o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima (Narodne novine, br. 64/2002, 105/2007), potrebno je ukazati da djeca s Downovim sindromom, iako imaju istu osnovnu dijagnozu, u pojedinim slučajevima mogu ostvariti prava iz socijalne skrbi, dok u pojedinim slučajevima ne mogu, budući da to ovisi o stupnju usvojenih znanja, vještina i navika, odnosno njihovu sveukupnom funkcioniranju. Isto se odnosi i na sve druge osobe s različitim sindromima i bolestima. Također, u situacijama u kojima su kod jedne osobe, primjerice s osnovnom dijagnozom Downova sindroma, utvrđena i druga oštećenja, njihovo se istodobno postojanje izravno reflektira na sposobnosti te osobe. Važno je napomenuti da mjerilo za utvrđivanje težine oštećenja zdravlja nije sama dijagnoza, već teškoće koje su nastale kao posljedica određenog stanja ili bolesti. U Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, predviđena je mjera kojom se nadležna ministarstva obvezuju izraditi stručnu i analitičku podlogu o mogućnostima unaprjeđenja prava s osnove invalidnosti, a u svrhu donošenja novih propisa radi ujednačavanja mjerila za ostvarivanje prava svih osoba s invaliditetom. Radi ujednačenosti postupanja predviđeno je osnivanje jedinstvenog tijela vještačenja koje bi temeljem jedinstvene liste utvrđivalo tjelesna ili mentalna oštećenja ili psihičke bolesti, o čemu bi se izdavao nalaz i mišljenje o vrsti, stupnju i težini oštećenja. Na temelju takvog dokumenta osobe s invaliditetom mogle bi ostvarivati određena prava propisana u različitim sustavima. Jedinstveno tijelo vještačenja trebalo bi djelovati kao samostalna i neovisna institucija koja bi funkcionirala na razini Republike Hrvatske. Također, Vlada Republike Hrvatske je 6. svibnja 2010. godine usvojila Plan provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka. U sklopu mjere Analiza sustava socijalnih naknada, ujednačavanje naknada koje se dodjeljuju po istoj osnovi i puna primjena OIB-a kao instrumenta usmjeravanja mjera socijalne politike, jedna od provedbenih aktivnosti je definiranje jedinstvenog načina utvrđivanja invaliditeta. Navedeno uključuje izradu jedinstvene liste oštećenja, pregled važećih zakonskih propisa koje treba mijenjati, izrada nacрта zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja i načinu utvrđivanja invaliditeta, a rok je srpanj 2010. godine. Također, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi će pristupiti izradi novih propisa iz socijalne skrbi, pri čemu će se razmotriti svi prijedlozi u svrhu poboljšanja kvalitete pružanja usluga osobama s invaliditetom uopće, pa tako i osobama s Downovim sindromom i njihovim obiteljima.

Uz točku 4.1.7. Posjet ustanovama, u vezi s dijelom koji se odnosi na broj korisnika i uvjete prostora, potrebno je napomenuti da je Pravilnik o vrsti i djelatnosti doma socijalne skrbi, načinu pružanja skrbi izvan vlastite obitelji, uvjetima prostora, opreme i radnika doma socijalne skrbi, terapijske zajednice, vjerske zajednice, udruge i drugih pravnih osoba te centra za pomoć i njegu u kući (Narodne novine, broj 64/2009), dostavljen prethodno na suglasnost Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Također, odredbe Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti direktno se primjenjuju i na sve pravne osobe - pružatelje usluga skrbi izvan

vlastite obitelji (i na skloništa za žrtve obiteljskog nasilja). Domovi su obvezni udovoljiti uvjetima u roku propisanim Pravilnikom, a s obzirom na zaštitu interesa osoba s invaliditetom koje su korisnici ovih domova, podizanju kvalitete njihova života u domovima dat će se prioritet.

U svrhu daljnje deinstitucionalizacije sustava socijalne skrbi, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je provelo Projekt razvoja sustava socijalne skrbi, s osnovnim ciljem uspostave novog, racionalnijeg i djelotvornijeg sustava usmjerenog prema socijalno najugroženijim građanima, odnosno socijalno osjetljivim skupinama. To razumijeva daljnju decentralizaciju i prenošenje ovlasti na jedinice područne (regionalne) samouprave kako bi službe bile što djelotvornije i dostupnije građanima, te kako bi se osiguralo kvalitetnije pružanje socijalnih usluga u instituciji i izvan institucije. Jedan od dokumenata koji će pratiti socijalnu politiku je i izrada i donošenje Master plana za transformaciju ustanova u manje stambene jedinice, odnosno povećanje kapaciteta za pružanje izvaninstitucionalnih usluga.

U skladu sa zahtjevima domova za djecu s teškoćama u razvoju, koji se odnose na zapošljavanje radnika, potrebno je napomenuti da je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi proteklih nekoliko godina odobravalo nova zapošljavanja, sukladno raspoloživim sredstvima za tu namjenu, pri čemu nije bilo moguće zadovoljiti sveukupne potrebe za zapošljavanjem u domovima za tjelesno ili mentalno oštećene osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska, kojih je trenutačno 28. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi poduzima aktivnosti za osiguranjem odgovarajuće skrbi sukladno raspoloživim sredstvima u državnom proračunu, te sveukupnim potrebama za pružanjem usluga skrbi, uvažavajući pritom potrebe svih proračunskih korisnika. Isto se odnosi i na osiguranje zamjene radnika za bolovanje unutar 42 dana, jer je za navedeno zapošljavanje također nužno osigurati dodatna sredstva.

Također, uvjeti u pogledu prostora za domove za djecu s teškoćama u razvoju razlikuju se ovisno o pružatelju usluge, odnosno starosti i funkcionalnosti objekata u kojima se pružaju usluge socijalne skrbi. Pravilnikom kojim se uređuju uvjeti u pogledu prostora, opreme i radnika, utvrđena je obveza domova udovoljavanja propisanim uvjetima, koji pretpostavljaju temeljni standard za sve pružatelje usluga. Ustanove će u propisanom roku i sukladno financijskim mogućnostima osigurati odgovarajuće uvjete.

U odnosu na točku 4.2. Mirovinsko osiguranje, a u vezi s pravima iz mirovinskog osiguranja koja ostvaruju osobe s invaliditetom, Vlada Republike Hrvatske smatra potrebnim napomenuti da predmetno Izvješće ne sadrži podatke o broju i vrstama slučajeva (statistici) u kojima su se te osobe obraćale pravobraniteljici, već se u Izvješću iznose i opisuju tek nekoliko slučajeva (primjera), od kojih se jedan niti ne odnosi na korištenje prava iz mirovinskog osiguranja, nego na prava stradalnika rata, pa ne spada i nije ga trebalo niti uvrstiti u ovaj dio Izvješća. Zbog navedenog, ne može se dobiti cjelovita informacija o stanju u ovome području, posebno ako se ima u vidu ukupan broj zahtjeva o kojima se rješavalo u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje tijekom 2009. godine. Naime, Zavodu je u 2009. godini bilo podneseno više od 500.000 novih zahtjeva, a ukupno ih je bilo na rješavanju više od 600.000. Riješeno je više od 533.000, odnosno više od 87% zahtjeva. Od navedenog broja riješenih zahtjeva, više od 74.000 predmeta odnosilo se na invalidske mirovine, a 18.000 odnosilo se na zahtjeve za utvrđivanje tjelesnog oštećenja. U više od 120.000 predmeta obavljeno je medicinsko vještačenje, a zahtjeva za doplatu za djecu bilo je na rješavanju više od 270.000.

Također, potrebno je napomenuti da u točki 4.20.2. Izvješće institucija - nositelja mjera provedbe Nacionalne strategije za izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, nije navedeno izvješće Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, a koje je dostavljeno Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom.

U točki 4.21. Preporuke za poduzimanje mjera s ciljem poboljšanja položaja osoba s invaliditetom, podtočki 12. Preporuka županijama za osiguranje uvjeta za uključivanje učenika s teškoćama u razvoju u sustav redovnog obrazovanja (str. 235), a u vezi sa stipendiranjem učenika i studenata s invaliditetom, Vlada Republike Hrvatske ističe da, uz Grad Zagreb, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa svake godine, na temelju Natječaja za dodjeljivanje državnih stipendija redovitim studentima sveučilišnih i stručnih studija, te naknada dijela troškova školarine studentima poslijediplomskih studija u Republici Hrvatskoj, dodjeljuje državne stipendije studentima s invaliditetom za cijeli tijek upisanog studijskog programa. Studentima s invaliditetom koji pohađaju sveučilišne i stručne studije dodjeljuju se državne stipendije u kategoriji "I", od 2004. godine, a studentima s invaliditetom koji pohađaju poslijediplomske studije u kategoriji "P", od 2006. godine. Pravo na državnu stipendiju prema evidenciji u bazi podataka državnih stipendista koristi 100 studenata s invaliditetom sveučilišnih i stručnih studija, te 20 studenata s invaliditetom poslijediplomskih studija kojima su pokriveni troškovi sveučilišnog doktorskog studija u prosječnom iznosu od 50.000,00 kuna.

U vezi s navodima iz točke 4.3.1. Integracija djece s teškoćama u razvoju (str. 59), da "dijete na području grada ima prilagođenu školu, ali nema do nje osiguran prijevoz", te da "županija osigurava asistenta u nastavi samo za jednu, odnosno neke vrste teškoća u razvoju, npr. samo za djecu s ADHD poremećajem", potrebno je napomenuti da je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa omogućilo svim učenicima s teškoćama u razvoju prilagođeni ili javni prijevoz s pratiteljem, ako je potrebno, a koji su predali zahtjev i ispunjavali uvjete iz Odluke o financiranju povećanih troškova prijevoza i posebnih nastavnih sredstava za školovanje učenika s teškoćama u razvoju srednjoškolskim programima u 2009. godini. Na temelju navedene Odluke roditelj učenika s teškoćama u razvoju predaje zahtjev srednjoj školi koju učenik pohađa i u tom zahtjevu navodi adresu i broj prijeđenih kilometara, također i srednja škola dostavlja prijedlog ugovora s roditeljem na kojemu pišu prijeđeni kilometri. Naime, ako roditelj ili škola nisu naveli točan broj kilometara, ili su naveli samo broj kilometra u dva smjera, tada se samo prema navedenom broju kilometara obračunava naknada za prijevoz.

U točki 4.3.3. Integracija mladih s invaliditetom u visokoškolsko obrazovanje, a vezano za problematiku prijevoza studenata na relaciji studentski dom - visoka učilišta, i za nepristupačnost navedenih ustanova (str. 64), Vlada Republike Hrvatske ističe da od 2002. godine Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa subvencionira pokriće troškova prijevoza studenata s invaliditetom u iznosu od 500,00 kuna mjesečno tijekom cijele akademske godine. Prijevoz se subvencionira na temelju Odluke o kriterijima za ostvarivanje prava na potporu troškova prijevoza za redovite studente s invaliditetom sveučilišnih i stručnih studija i studente s invaliditetom poslijediplomskih studija za svaku akademsku godinu. Kako bi ostvarili pravo na subvenciju, studenti su dužni ispuniti prijavni obrazac koji se nalazi na mrežnim stranicama Ministarstva, priložiti mu odgovarajuću dokumentaciju na temelju koje se određuje pravo na ostvarivanje troškova prijevoza, uz ispunjavanje određenih uvjeta kao što su: redovan opis godine studija (pravo na jedno ponavljanje) i minimalan postotak tjelesnog oštećenja od 60%.

U točki 4.4. Zapošljavanje i rad, navodi se sumnja na diskriminaciju na osnovi invaliditeta u slučaju zapošljavanja vjeroučitelja u Centru za odgoj i obrazovanje. S tim u vezi, Vlada Republike Hrvatske sa sigurnošću konstatira da nije bilo nikakve diskriminacije na osnovi invalidnosti. Također, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da za zapošljavanje radnika u svakom pojedinom domu socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska, moraju biti ispunjena dva osnovna uvjeta: da je navedeno radno mjesto sistematizirano, te da su za zapošljavanje na konkretno radno mjesto osigurana sredstva. Stoga, Vlada Republike Hrvatske smatra da nije moguće uspoređivati podatak da je u ustanovi istog tipa objavljen natječaj, a u drugoj nije, jer je očito razlog tome bio što nisu bili ispunjeni gore navedeni preduvjeti. Kao što je navedeno i u Izvješću pravobraniteljice, stranka koja se obratila pritužbom diplomirala je 6. rujna 2007. godine i stekla akademsko zvanje diplomiranog kateheta-profesora vjeronauka. Do tada je u ustanovi bila zaposlena putem ugovora o djelu. Ustanova je, s namjerom da riješi pitanje radnog statusa vjeroučitelja, u 2008. godini sistematizirala radno mjesto vjeroučitelja, međutim kako u 2008. i 2009. godini Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nije imalo osigurana potrebna sredstava za nova zapošljavanja, tijekom te dvije godine nije bilo mogućnosti dati suglasnost za zapošljavanje vjeroučitelja u ovom Centru. Budući da se osoba koja se obratila pritužbom pravobraniteljici, isto tako obratila i Ministarstvu zdravstva i socijalne skrbi, na postavljeni upit odgovoreno joj je dopisima Ministarstva od 18. svibnja 2009. i 23. ožujka 2010. godine. Također, potrebno je istaknuti da je pravobraniteljica obaviještena o načinu na koji je riješen ovaj slučaj, dopisima od 30. lipnja 2009. i 23. ožujka 2010. godine.

Nadalje, u istoj točki 4.4. (str. 72 do 74), naveden je slučaj stranke, osobe s invaliditetom, koja je podnijela prijavu na natječaj za zasnivanje radnog odnosa na radnom mjestu stručnog suradnika - vježbenika u Odjelu za poslove mirovinskog osiguranja Središnje službe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. S tim u vezi, potrebno je napomenuti da je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, čim se pokazala potreba, zaposlio navedenu osobu s invaliditetom u Područnoj službi u Splitu.

Nadalje, navod u Izvješću da pravne osobe navedene u članku 10. stavku 3. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom nemaju nigdje propisanu obvezu zapošljavanja preko natječaja, nije točan. Naime, odredbom članka 24. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama, utvrđeno je da se za zasnivanje radnog odnosa za sve poslove u javnim službama raspisuje javni natječaj radi ispunjavanja ustavne odredbe o jednakoj dostupnosti javnih službi svim građanima Republike Hrvatske, što se i provodi.

Također, a u odnosu na navode iz Izvješća (str. 74), da je odgovor Središnje službe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 13. listopada 2009. godine kratak i nejasan, da nema realne slike o zaposlenim osobama s invaliditetom po područnim službama, potrebno je napomenuti da dopisom od 1. listopada 2009. godine, koji je poslan Središnjoj službi i područnim službama Zavoda, nisu niti zatraženi podaci o broju, strukturi i radnim mjestima osoba s invaliditetom u područnim službama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. U povodu navedenog dopisa, područne službe Zavoda obraćale su se Središnjoj službi, koja je preuzela koordinaciju i uputila odgovor na dopis pravobraniteljice, u kojem su iznijeti podaci na razini čitavog Zavoda, budući da su područne službe kao ustrojstvene jedinice sastavni dio jedinstvene stručne službe Zavoda. S tim u vezi potrebno je naglasiti da Zavod ima zaposlenih 390 osoba s invaliditetom, od ukupno 3.223 zaposlena radnika.

U odnosu na točku 4.5.1. Besplatna pravna pomoć, Vlada Republike Hrvatske smatra potrebnim ukazati da se postupak za odobravanje besplatne pravne pomoći pokreće podnošenjem zahtjeva na propisanom obrascu, uz koji se prilaže pisana izjava podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva o imovini, te pisana izjava podnositelja i članova njegovoga kućanstva o dopuštenju uvida u sve podatke o imovini i dohotku. Temeljem navedene izjave ured državne uprave u kojem je predan zahtjev sam provjerava navode iz izjave kod državnih tijela i drugih institucija (banke i sl.). Nadalje, u 2010. godini obrazac zahtjeva za odobravanje besplatne pravne pomoći pojednostavljen je na način da su iz njega brisani podaci koji su se, temeljem iskustava udruga i ureda državne uprave u županijama, pokazali suvišnima, a njegov je opseg sa sedam smanjen na četiri stranice. Međutim, ukoliko stranke i dalje smatraju da im je isti nerazumljiv, te da im je prilikom popunjavanja potrebna pomoć, ovlaštene službene osobe dužne su im je pružiti u skladu s općim načelom upravnog prava o pomoći neukoj stranci, a koje je propisano i člankom 7. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/2009).

U odnosu na navode iz Izvješća vezane uz nedovoljnu informiranost osoba s invaliditetom o njihovim pravima, potrebno je ukazati da se o sustavu besplatne pravne pomoći, te načinima njenog ostvarivanja javnost kontinuirano informira putem konferencija za novinare, posebnih emisija na radiju i televiziji, letaka i postera, a također, sve su informacije dostupne na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa.

Nadalje, nakon izdavanja rješenja kojim se podnositelju zahtjeva odobrava besplatna pravna pomoć, njen korisnik se može obratiti odvjetnicima i udrugama. Pri Ministarstvu pravosuđa registrirano je 29 udruga koje pružaju pravnu pomoć, a od toga broja jedna je usko specijalizirana za pružanje pravne pomoći osobama s invaliditetom, dok je većina ostalih udruga u svojim projektima za pružanje pravne pomoći istaknula posebnu usmjerenost prema ovoj skupini građana. Ukoliko se pak korisnik za dobivanje pravne pomoći obrati odvjetniku, isti ga ne smije odbiti, osim u slučajevima predviđenim Zakonom o odvjetništvu, za uskratu pravne pomoći. U slučaju da odvjetnik odbije zastupati stranku, ona se može sa svojom predstavkom obratiti Ministarstvu pravosuđa koje će o svemu obavijestiti Hrvatsku odvjetničku komoru. Hrvatska odvjetnička komora će daljnjim postupanjem u skladu sa svojim općim aktima, upozoriti odvjetnika na njegovu zakonsku obvezu, te će poduzeti ostale mjere kako se navedena praksa ne bi ponavljala.

Također, u odnosu na činjenicu da niska vrijednost boda djeluje demotivirajuće na pružatelje pravne pomoći, a u svrhu rješavanja toga problema, vrijednost boda na osnovi koje se obračunavaju naknade za pružanje pravne pomoći u 2010. godini povećana je u skladu s mogućnostima državnog proračuna.

U točki 4.5.2. Nasilje, u dijelu u kojem se navodi važnost provođenja psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji (str. 95), Vlada Republike Hrvatske smatra potrebnim ukazati na to da je Ministarstvo pravosuđa do sada izdalo 31 odobrenje za obavljanje tretmana, koje temeljem Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i mjestu provođenja psihosocijalnog tretmana (Narodne novine, broj 78/2006) izdaje ministar pravosuđa.

U odnosu na točku 4.8. Stanovanje, mobilnost i pristupačnost, podtočku 3. Pristupačnost JAVNE USTANOVE, pod a) Centri za socijalnu skrb, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi još krajem 2004. godine

izradilo analizu pristupačnosti centara za socijalnu skrb osobama s invaliditetom i drugim osobama s faktorom teže pokretljivosti, na području županija/gradova/općina u Republici Hrvatskoj. Radi ostvarivanja preduvjeta za uspješan rad u centrima za socijalnu skrb, do sada je 14 centara za socijalnu skrb obuhvaćeno izgradnjom, adaptacijom ili dogradnjom, i to kako slijedi: izgrađena su i opremljena 3 centra (Osijek, Koprivnica, Vinkovci); adaptirana su 2 centra (Rijeka, Dugo Selo); adaptiran je i dograđen 1 centar (Velika Gorica); adaptirana, dograđena i opremljena su 2 centra (Đurđevac i Garešnica); a u fazi dovršenja je izgradnja 6 centara (Daruvar, Čakovec, Našice, Novska, Krapina i Krk).

Nadalje, pod istom točkom (str. 127), navodi se jedan od nedostataka Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (Narodne novine, br. 151/2005 i 61/2007), koji se odnosi na "ne sadržavanje sankcija za one koji se ne pridržavaju odredbi navedenog Pravilnika". S tim u vezi potrebno je ukazati da se pravilnikom ne mogu propisati sankcije, budući da je sukladno članku 7. stavku 1. Zakona o prekršajima (Narodne novine, br. 88/2002, 122/2002, 187/2003, 105/2004 i 127/2004) određeno da se prekršaji i prekršajne sankcije mogu propisati zakonom. Tako su Zakonom o gradnji (Narodne novine, br. 175/2003 i 100/2004), Zakonom na temelju kojeg je i donesen Pravilnik, bile predviđene određene sankcije za neispunjavanje odredbi pristupačnosti. Donošenjem novog Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine, br. 76/2007 i 38/2009), u poglavlju V. Kaznene odredbe, propisane su kazne za prekršaje svim sudionicima u gradnji, a oni su, između ostalih, investitor, projektant, izvođač i nadzorni inženjer, ukoliko u postupku projektiranja i gradnje ne poštuju odredbe važećih zakonskih propisa, te za vlasnika građevine.

Također, Vlada Republike Hrvatske je suglasna s prijedlogom da se osiguranje prilagodbe postojećih građevina provodi u skladu s operativnim godišnjim planom, koje donose stručne radne skupine osnovane na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te da se poveća inspekcijska kontrola Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ne samo u vezi s pristupačnim parkirališnim mjestima, već i svim ostalim elementima pristupačnosti u okviru inspekcijskog nadzora, građevinske inspekcije i tijekom akcije ciljanog nadzora radi osiguranja pristupačnosti građevina javne i poslovne namjene, koje nastavlja provoditi građevinska inspekcija. S tim u vezi, predložena je inventarizacija građevina javne i poslovne namjene, o čemu je Ministarstvo izvijestilo Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, te predložilo suradnju.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Slobodana Uzelca, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske, Tomislava Ivića, ministra obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, mr. sc. Stjepana Adanića, državnog tajnika u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Zdenka Žunića, ravnatelja u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

 PREDSDJEDNICA
 Jadranka Kosor, dipl. iur.
 VLADA ZAGREB
 REPUBLICA HRVATSKA